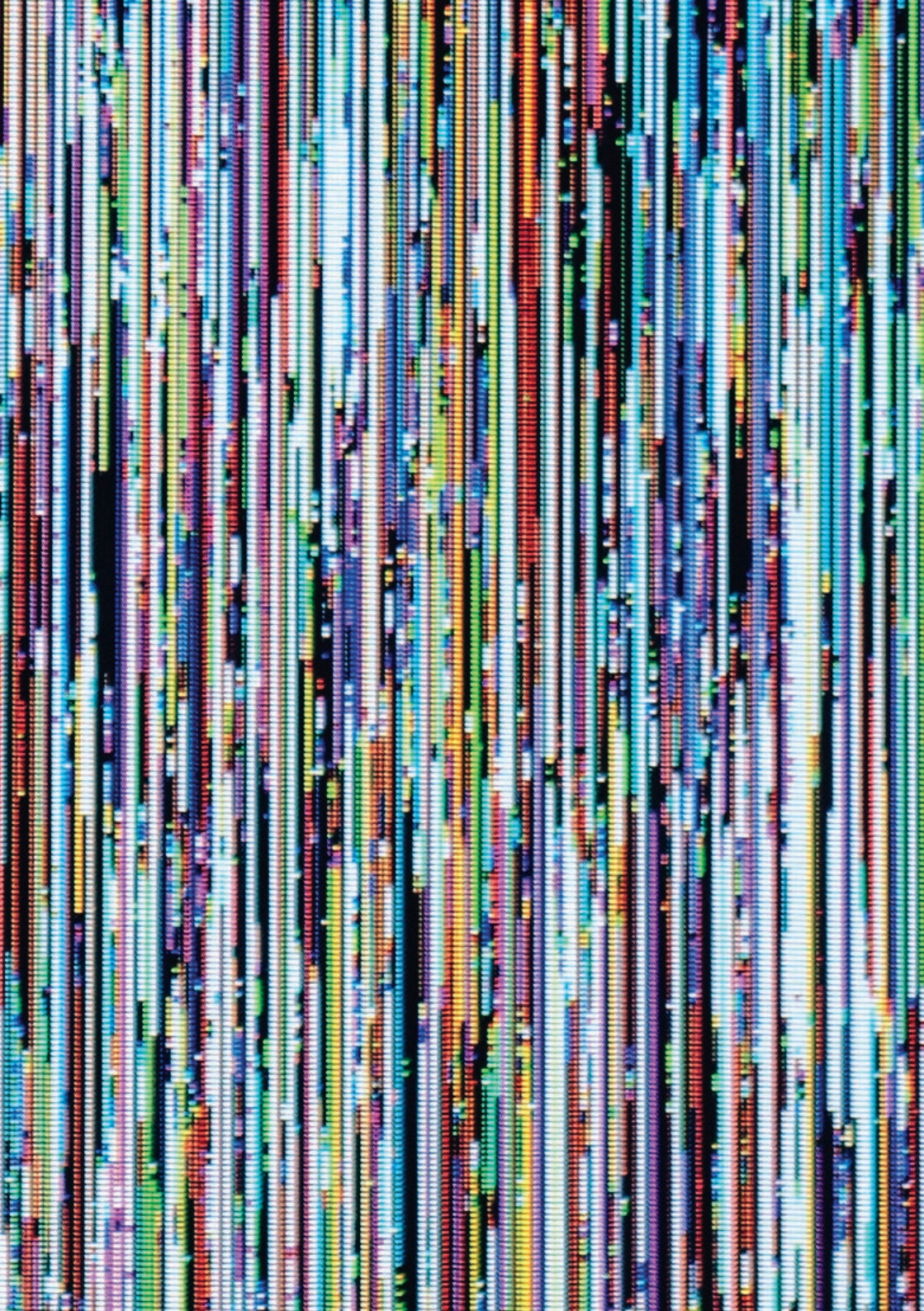

ZA
NARO
DOV
BLAG
OR

IVAN CANKAR

06

ZASEDBA

010

KRIŠTOF DOVJAK

KAKO JIM POMAGATI, DA NAS NE BODO UNIČILI?

016

JELKA ŠUTEJ ADAMIČ

POGOVOR S PETROM KOLŠKOM

CANKARJEVE ŽENSKE IN ... NARODOV BLAGOR

028

FOTOGRAFIJE Z VAJE

036

NAGRADE

044

FESTIVALI

045

MEDNARODNA KOPRODUKCIJA

047

KONTAKTI

KAZALO

ZA NARODOV BLAGOR

REŽISER MIHA GOLOB
IVAN CANKAR
DRAMATURGA KRIŠTOF DOVJAK
ZA NARODOV BLAGOR
IN TEREZA GREGORIČ
1901
LEKTOR SREČKO FIŠER
AVTOR GLASBE VASKO ATANASOVSKI
SCENOGRAF MIHA GOLOB
KOSTUMOGRAFINJA DAJANA LJUBIČIĆ
OBLIKOVALEC SVETLOBE SAMO OBLOKAR
OBLIKOVALKA FRIZUR SONJA MURGELJ
OBLIKOVALKA MASKE ANA LAZOVSKI
VODJA PREDSTAVE MARINO CONTI
ŠEPETALKAR ARJANA ROGELJA
TEHNIČNI VODJA ALEKSANDER BLAŽICA
OBLIKOVALCI ZVOKA IN VIDEA VLADIMIR HMEJAK,
MAJIN MARAŽ IN STOJAN NEMEC,
OBLIKOVALEC SVETLOBE SAMO OBLOKAR
LUČNA MOJSTRA MARKO POLANC IN RENATO STERGULC
REKVIZITERJA DAMIJAN KLANJŠČEK IN GORAZD PRINČIČ
FRIZERKI IN MASKERKI KATARINA BOŽIČ IN HERMINA KOKAŠ
GARDEROBERKI JANA JAKOPIČ IN MOJCA MAKAROVIČ
ODRSKI MOJSTER STAŠKO MARINIČ
ODRSKI TEHNIKI DEAN PETROVIČ, BOGDAN REPIČ
IN DOMINIK ŠPACAPAN
VRVIŠČARJA DAMIR IPAVEC IN AMBROŽ JAKOPIČ
ODRSKI DELAVEC JURIJ MODIČ
MOJSTER KROJAČ ROBERT ŽIKOVIČ
ŠIVILJI MARINKA COLJA IN TATJANA KOLENC
MIZARJA MARKO MLADOVAN IN PRIMOŽ MARKOČIČ
OBLIKOVALEC SCENSKIH ELEMENTOV VASJA KOKELJ

PREDSTAVA NIMA ODMORA.

Aleksij pl. Gornik
MATIJA RUPEL

Dr. Anton Grozd, dež. poslanec, obč. svetnik itd.
JURE KOPUŠAR

Katarina, njegova žena
PETER HARL

Matilda, njegova nečakinja
PATRIZIA JURINČIČ FINŽGAR

Dr. Pavel Gruden, drž. poslanec, obč. svetnik itd.
ŽIGA UDIR

Helena, njegova žena
ANA FACCHINI

Siratka, literat
ANDREJ ZALESJAK

Mrmoljevka
MAJA NEMEC

Julijan Ščuka, žurnalista
ARNA HADŽIALJEVIČ

Fran Kadivec, jurist, sorodnik Grozdov
NEJC CIJAN GARLATTI

Stebelce, poet
IZTOK MLAKAR

Občinski svetniki
JAKOB SFILIGOJ k. g.
JONATHAN ČERNE k. g.
BORUT PETROVIČ k. g.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
NOVA GORICA
SEZONA 2018/2019, UPRIZORITEV 1
PREMIERA 20. SEPTEMBRA 2018
NA VELIKEM ODRU SNG NOVA GORICA

A black and white portrait of Ivo Cankar, a man with dark hair and a mustache, wearing a suit and tie. The portrait is positioned on the right side of the page, partially overlapping the text.

» Očividno se je lotil Cankar v svoji komediji snovi, ki je za mlada in šibka njegova pleča preteška, prevelika. Ako je hotel napisati satiro na slovenske politične razmere – kar bi pozdravil vsakdo z veseljem – bi moral predvsem slovensko politično življenje ali vsaj politično gibanje naše poznati korenito in imeti vpogled tudi za kulise. Tega pa Cankar nima, zato je njegova komedija v svojem bistvu ponesrečena, naivna in pretirano karikirana.«

KRIŠTOF DOVJAK

Kako jim pomagati, da nas ne bodo uničili?

»Družba, ki gospodari,
je hudó osleparila umetnika.«

Ivan Cankar, *Bela krizantema*

Cankarjev *Blagor*, napisan leta 1900, pri Schwentnerju izdan 1901, s posredovanjem Zofke Kveder krstno uprizorjen v Pragi 1905, se ukvarja s popačenostjo človekovega duha, duše. Čeprav je bila praška premiera razprodana in je doživela uspeh, so, tipično, v Ljubljani tedanji časopisi to komajda omenili. Je šlo za zavist, za psihopatsko razdiralno silo? Čemu tak odpor do dobro napisane komedije? Čemu očitki, da je pretežka, da je brez realistične podlage, da ne kaže poznavanja slovenskih razmer itn.?

Blagor je težek, je realističen in odlično kaže ogledalo tedanjim in današnjim slovenskim ter svetovnim razmeram; je natančna analiza psihopatologije, ki v veliki meri obvladuje današnji globalizirani svet, prepuščen peščici brezbriznih, brezdušnih, brezvestnih, katerim se je težko ali skorajda nemogoče upreti.

Se jim je uprl Golob, na neki način centralna, glavna figura *Blagra*, podobna kasnejši Smoletovi Antigoni, ki je prav tako ni na prizorišču? Golob se je obesil. Kako se je, notranje prizadet, Cankar vživel v Golobov samomor? Cankar se je sistematično zapil. Je Golob Cankarjev alter ego? Golobu se je svet zaradi zla, pokvarjenosti, zavisti sesul. Preobčutljiv je bil, preveč čist, pošten, resnicoljuben, preveč neomadeževan. Cankar je tudi občutljiv, k sreči pa vztrajen, zagrizen v svoj prav.

Taras Kermauner v knjigi *Cankarjeva dramatika* poudarja: »Tisti hip, ko si je Cankar umislil, da zmore življenje premagati, je moral spremeniti odnos do njega, s tem pa obliko dramskega teksta: izbrati takšno, ki omogoča lahkoten, suveren, vzvišen, obvladujoč odnos. Odnos je tem bolj suveren, čim bolj je zunanji, čim manj je človek v njem notranje prizadet.« Notranja prizadetost, na katero opozarja Kermauner, je tisto, kar med drugim lahko raziskuje in uprizori naš novi študij *Blagra*. Prizadetost v tistih dramskih osebah, ki so obsojene na odnos z ljudmi, ki niso nikoli notranje prizadeti, z Grozdom, Grudnovko, Grudnom. Notranja prizadetost je globlja od površinske. Klinično je dognano, da je pri psihopatih / sociopatih prizadetost – notranja, globlja in površinska – večinoma mojstrsko zaigrana.

Kermauner poudarja: »Tisti hip, ko si je Cankar umislil, da zmore življenje premagati, je moral spremeniti odnos do njega /.../« Ščuka, ki hrani Golobova pisma, verjetno tista pisma, ki intimno izpovedujejo notranjo prizadetost zaradi sveta in hudobnih ljudi, izreče stavek: »Premislil sem si, jaz hočem živeti,« ki ga lahko razumemo kot začasno predajo, moment defetizma, ali kot napoved poti, na kateri je mogoče življenje razočaranj premagati. Kdo je Ščuka? Zakaj bi ne bila ženska? Je mogoče, da je Cankar mislil na Zofko Kveder, s katero si je v času pisanja *Blagra* intenzivno dopisoval? Mar ni Kvedrova, ki ji je bilo celo prepovedano pisati, se podpisovati s svojim imenom, med številnimi psevdonimi uporabljala psevdonima Grabovska? Mar ni ščuka riba, ki grabi druge ribe? Kaj zagrabi žurnalistka Ščuka že takoj na začetku *Blagra*? Druge ljudi? Ne.

Zagrabi tisto, kar je v njihovi notranjosti. Zagrabi pojem: človečnost. Izpostavi temeljno nasprotje med »ubijanjem človečnosti« in »udejanjanjem človečnosti«, nasprotje, ki je rdeča nit *Blagra*. Če si sposodimo Horatiov

stavek iz *Hamleta*, lahko Ščuko imenujemo: »Prah je, ki naj nam draži dušno oko.«

V ljudeh tipa Grozd, Gornik, Grudnovka ni človečnosti, ni dušnega pogleda. Ob njih človečnost hira, izginja tudi v tistih, ki tem trem strežejo, se jim udinjajo.

Če smo zmožni ugotoviti, da smo Grozdu, Grudnovki, Grudnu podobni – pa četudi le za kanček – nas mora navdati groza. Ne toliko groza nad njimi, temveč nad nami samimi. V takšni zgroženosti tiči upanje. Če se znamo zgroziti nad svojimi napakami, če premoremo kanček samokritičnosti, kanček občutka do drugih ljudi, potem smo na dobri poti, da psihopata / sociopata, ki raste, hitro raste, v kali zatremo.

Ljudje tipa Grozd, Grudnovka, Gruden so, paradoksalno, »tragične« figure. Ne morejo se zavedati tega, da so psihopati/sociopati. Paradoks je, da se nam, če jim nočemo biti podobni, morajo zasmititi. Paradoks je, da moramo, čeprav ves čas manipulirajo z nami, zbežati iz svoje človečnosti / duše kanec empatije zanje. Kako se vživeti v samooklikano trojico, ki ves čas dramskega dogajanja v *Blagru* ravna v skladu z Edmondovim sociopatskim stavkom iz *Kralja Leara*: »Kar je dobro, je dobro zame!«?

Izraz psihopat so najprej uporabili okrog leta 1900, v času nastanka *Blagra*. S tem izrazom so psihiatri označevali paciente, ki so bili navzven videti povsem normalni, vendar očitno niso imeli nobenega občutka za etiko in za pravice drugih ljudi. Temu so psihiatri rekli moralna prikrajšanost ali moralna norost. Okrog leta 1930 je bil izraz psihopat preimenovan v »sociopat«, da bi poudarili, kakšno škodo lahko naredi takšna oseba družbi. Danes psihopata / sociopata označuje besedna zveza: disocialna osebnostna motnja.

Katere so klinično dognane lastnosti psihopatov?

1. Brezbrižnost ali mrzlo-srčnost, trdota, pomanjkanje empatije.
2. Plitvo čustvovanje. (Ne poznajo občutka osramočenosti, krivde in zadrege. Njihov spekter je zožen predvsem na poželenje, slo in jezo. Veliko je tudi nevoščljivosti, zavisti.)
3. Neodgovornost in nezanesljivost. (Za vse okrivijo druge. Če so potisnjeni v kot, sicer priznajo krivdo, vendar brez občutka sramu in kesanja / skrušenosti. Sploh nimajo moči, da bi spremenili svoje obnašanje. Ne znajo se pokesati.)
4. Neiskrenost. (Zanje je značilen površinski šarm. Predani so videzu, znajo narediti vtis. Lahko so zelo zgovorni, so pravi sofisti. Govor napihnejo, izkrivijo ga v prid svojim ciljem ter ga s tem *razvrednotijo*. Slabo, plitvo dojemajo pomen besed. Ne ločijo med nevtralnimi pojmi in tistimi, ki izzovejo čustva. Težko razumejo metafore. Verjetno so jim fraze bliže.)
5. Pretirano si samo-zaupajo. (Samo-poveličujejo se, se bahajo pred sabo in pred drugimi.)
6. Imajo zoženo pozornost. (Stvari, ki pridejo vmes, ne odvrnejo njihove pozornosti. Če lovijo srno, lahko mimo njih teče pet zajcev. Niti enega ne bodo ustrelili. Čakajo srno.)
7. So sebični, egocentrični, nezmožni iskrene ljubezni in bližine.
8. Nezmožni so načrtovati prihodnost. Nimajo občutka za realistične / stvarne, dolgoročne cilje. (Njihov edini cilj je priti na oblast brez razvojnih ciljev. Program je izgubljen, pa kaj.)
9. So nasilni oz. imajo nizko frustracijsko toleranco. (Nasilnost se kaže v razdražljivosti, agresivnosti: verbalni in fizični. Zaradi malenkosti lahko zalajajo na sočloveka, se derejo nanj, ga, sploh če je podrejen, pahnejo od sebe, celo porinejo po stopnicah.)

Kaj je v Ščukinem članku, da mu je nekdo pripravljen zaradi tega celo zlomiti tilnik? Grozd zakriči v množini: »Stopimo mu na tilnik!« Tudi novinarke ubijajo, mar ne?

Kristus okrog leta 33 poudarja: »Zakaj tudi sami od sebe ne presojate, kaj je prav?« Mar lahko razlagamo ta Kristusov očitek na ta način, da moramo kot skupnost ljudi vzpostaviti zdravo, k pravičnosti stremečo kritično maso družbe, ki ji gre za človečnost, za dušno oko in se zmore odzvati na »vladavino« peščice, ki je navzven videti normalna, navznoter pa brez slehernega občutka za presojo, kaj je etično prav in kaj ni?

Kako s človečnostjo nad disocialno osebnostno motnjo? Kako naj jim pomagamo, da ne bodo uničili človečnosti?

Ščukin smeh v finalu *Blagra* je bil mogoče za nekaj časa učinkovit leta 1905 v Pragi. Mogoče je bil za nekaj časa učinkovit po vsaki uprizoritvi. Upajmo, verujmo, da bo naša uprizoritev učinkovala, zdravila. Upamo, verujemo, da smo drobec, delček, kvark kritične mase družbe, ki ji gre za udejanjanje človečnosti, dušnega pogleda, drugače se *Blagra* sploh ne bi lotili.

Ljubljana, maj 2018

Viri

Taras Kermauner, *Cankarjeva dramatika*. Ljubljana, 1979.

This is How to Deal with Psychopaths and Toxic People: 5 Proven secrets. *Barking up the wrong tree*.

<https://www.bakadesuyo.com/2016/10>.

Dealing with a sociopath, psychopath, or idiot (Part3). *Art of Charm*.

<https://theartofcharm.com/blog/>

9 clues that you may be dealing with a psychopath. *Psychology Today*.

<https://www.psychologytoday.com>

MKB-10 Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene.

Deseta revizija. 2. izdaja. IVZRS, Ljubljana 2005.

Cankarjeve ženske in ... narodov blagor

Pogovor s Petrom Kolškom

Jelka Šutej Adamič

PETER KOLŠEK JE IMEL MAJA LETOS V CANKARJEVEM DOMU PREDAVANJE CANKAR IN ŽENSKÉ, KAR JE BILO PRVO VODILO ZA INTERVJU, PRIPRAVLJEN AVGUSTA PRED PREMIERO CANKARJEVE DRAME ZA NARODOV BLAGOR V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA. OB PREBIRANJU CANKARJEVIH PISEM ŽENSKAM IN DRUGIH VIROV JE PREDAVATELJ UGOTAVLJAL, DA JE BILO NJEGOVO RAZMERJE DO ŽENSK V PRVIH PETNAJSTIH LETIH ODRASLEGA ŽIVLJENJA (1895–1910) RAZMEROMA ŽIVAHNO IN ZAPLETENO. ZADNJIH OSEM LET JE BILO ŽIVAHNO VELIKO MANJ, ZAPLETENO PA BOLJ. GRE ZA PRECEJ SPREGLEDANO TEMATIKO CANKAROSLOVJA.

PETER KOLŠEK JE ŠTUDIRAL PRIMERJALNO KNJIŽEVNOST IN SLAVISTIKO; PO DIPLOMI JE POUČEVAL SLOVENŠČINO NA DVEH LJUBLJANSKIH GIMNAZIJAH, OD LETA 1987 JE BIL ZAPOSLEN V ČASOPISNI HIŠI DELO KOT UREDNIK KULTURNE REDAKCIJE IN PRILOGE KNJIŽEVNI LISTI.

OBJAVIL JE OSEM PESNIŠKIH ZBIRK, Z BRINO ŠVIGELJ MÉRAT (BRINA SVIT) PA EPISTOLARNI ROMAN NAVADNA RAZMERJA. LETA 2003 JE IZŠEL IZBOR PESNIŠKIH KRITIK LEPA TOČAJKA, 2010 PA IZBOR ČASOPISNIH KOMENTARJEV IN KOLUMN VASERKEBER IN DRUGE DOGODBE. LETA 2006 PRIPRAVIL ANTOLOGIJO SLOVENSKE POEZIJE 20. STOLETJA NEVIHTA SLADKIH ROŽ. V ZADNJIH TRIDESETIH LETIH JE PRIPRAVIL ANTOLOGIJSKE PRIKAZE VEČ SLOVENSKIH PESNIKOV.

Slovenska literarna zgodovina ženske like pri Cankarju reducira na dva ali tri arhetipe. Po Denisu Ponižu je tako, da enega, verjetno primarnega, predstavlja mati, drugega ljubica, tretji pa je že nejasen, pravzaprav razpršen, predstavljal naj bi skrivnostno, fatalno, eterično žensko, ki hkrati uteleša lastnosti matere in ljubice. Se strinjate s takšnim razlikovanjem?

Če že moramo sprejeti grobo razdelitev ženskih likov v Cankarjevih pripovedih in dramah, se zdi takšna tipizacija mogoča. V resnici pa je to zelo približno in tudi malo nasilno početje. Cankarjeva literatura je odraz malomeščanskega in posebej slovenskega sveta, v katerem je bila meja med ruralno in malomestno sceno krhka in v nobenem od teh svetov ženske niso bile zelo pomembne. To je bil svet moških upravljavcev, ki so mu ženske v glavnem asistirale. Njihov najvišji položaj je bil učiteljica ali poštna ekspeditorica. Bile so brez družbene moči, kakršno so v omejeni obliki vendarle imele ženske iz meščanskega in aristokratskega sveta razvitejše Evrope, o katerih beremo v velikih delih evropskega realizma ali novega romana, najbolj pri Proustu. Pri Cankarju lahko govorimo le o individualnih izjemah, kakršne so matere, ki izstopajo kot moralne figure, ali bolne deklice v *Hiši Marije Pomočnice*, ki so zaznamovane z neozdravljivo boleznijo in so torej spet neke vrste svetnice. Nekaj čisto posebnega je gospa Judit v istoimenski povesti, edina Cankarjeva ženska, ki je izstopila iz patriarhalnega reda in izkazuje feministično naravnost; ta bi lahko bila primer fatalke. Tako kot na drugi strani Jacinta v *Pohujšanju*. Na drugi strani zato, ker gre za primer karikirane, farsične ljubice, ki kaže na brezupno podrejen položaj običajnih žensk. Ljubic v klasičnem pomenu besede je pri Cankarju zelo malo in z njimi hitro opravi, njihova naloga je le karakterizacija moškega.

Seveda so eno ženski liki v Cankarjevem dramskem opusu, drugo pa ženske / ljubice / prijateljice, ki so ga spremljale v realnem življenju. Do kolikšne mere lahko primerjamo ene in druge?

Če govoriva izključno o dramskem opusu, je primerjava zelo pičla. Bogatejša je v pripovednem delu opusa. Seveda si je tudi Cankar pomagal z liki iz realnega življenja, a se je zadovoljil z njihovo lupino, površino, globlje značajske lastnosti pa je oblikoval po svoje. To še bolj velja za ženske. Na primer Ana Lušin je gotovo model za Ano iz njegove druge drame *Jakob Ruda*, še imena ni spreminjal, ampak Ana, hči obubožanega kmeta, ki ga skuša reševati z vsiljeno poroko, nima z resnično Ano res nič drugega kot ime.

Ali so sploh katere od žensk iz realnega življenja vplivale na razvoj literarnih junakinj?

Še najbolj omenjena Ana, ki jo je Cankar klical Anica. V uspešnem romanu *Križ na gori* ji je namenil vlogo Hance, brezpogojno ljubeče, požrtvovalne, vseodpuščajoče kmečke deklice, ki podpira svojega fanta, umetnika, ga čaka, da se vrne iz velikega sveta in kljub njegovim občasnim padcem neomajno veruje vanj. Pravzaprav je del verovanjske simbolike tega romana. Ana Lušin tako ekstremnemu tipu predane ženske seveda ne ustreza, a njene skromnosti, zaljubljenosti, krotkosti – in od blizu je Cankar poznal samo takšno – ni bilo težko projicirati v Hanco. Drugi takšen očiten primer prenosa resnične ženske v literaturo je stranski lik Milene v romanu *Novo življenje*, s katerim se je hotel prikupiti sedemnajstletni Mici Kessler. Roman ni bil uspešen in tudi Mici je vihala nos nad svojim likom ter Cankarja v pismu oštevala, naj je več ne »opisuje«.

V svojem predavanju o Cankarjevih ženskah ste uvodoma dejali, da »na splošno velja, da med Cankarjem in ženskami ni bilo prav srečnega sobivanja«. Kako se to kaže?

No, saj poznamo Cankarjevo biografijo. Z nobeno žensko, razen z dunajsko Štefko, pa še tam je šlo za sobivanje po sili razmer, ni vztrajal dolgo. Ali pa niso vztrajale one. Nekateri, kot omenjena Mici Kessler, mu ljubezni niso vračale, nekaterim, kot Mileni Rohrmann, je ni vračal on. Dvakrat se je hotel zaletavo poročiti, a mu k sreči ni uspelo, enkrat je zakonu komaj ušel. Zelo hitro se je vnel in zelo hitro ohladil. Ni bil človek za trajne ljubezenske zveze, še manj za družinsko življenje. Ni bil kot njegov prijatelj po peresu Oton Župančič. Cankar nikoli ne bi mogel napisati pesmi o Cicibanu.

Režiser tokratne uprizoritve *Za narodov blagor* Miha Golob se poigrava z idejo, da bi novinarja Ščuko spremenil v ženski lik. Kaj porečete na to?

Po vseh akrobacijah, ki jih že desetletja doživljajo dramska besedila ali literarne predloge, je ta pač ena več. Kako funkcionalna je, bo pokazala predstava, na konceptualni ravni pa stvar razumem kot feminizacijo Cankarjevega političnega sporočila. Pred sto dvajset in več leti so si nekatere pogumne ženske privoščile uporniško držo, niso pa se še izpostavljale kot revolucionarne osebnosti, kakor se novinar Ščuka. Verjetno prinaša ta spolna preobrazba junaka v junakinjo tudi določeno aktualizacijo »narodovih blagrov.« Kakorkoli, Cankar se zaradi takšnih zadev že dolgo ne obrača grobu.

Ščuka se v drami že zgodaj spreobrne in postane revolucionar, ki prezira oblastniško leporečje in trkanje oblastnikov na prsi, češ da »je na prvem mestu narod in njegov blagor«. Kako v tej vlogi vidite žensko?

Saj pravim, feminizacija Cankarjevih junakov in verjetno aktualizacija sporočila. Me too in morda še kaj. Oboje je dobrodošlo, če bo uspešno.

O čem bi se danes pogovarjale, razpravljale, kje bi to počele in kako bi gledale na svet in na svoja (literarna) življenja in na pisatelja, ki jih je ustvaril, ženske dramske osebe iz Cankarjevih del, s čimer se je pred leti ukvarjal režiser Mare Bulc v komediji *Vse o Ivanu*, saj se je osredotočal na ženske like iz Cankarjevih dram?

Predstave Mareta Bulca žal nisem videl; če je bilo tako, kot pravite, je moralo biti zanimivo. Raje kot dramske like si zamišljam krožek Cankarjevih resničnih mrtvih žensk, ki si izmenjujejo svoje izkušnje z njim. Zelo lahko si je predstavljati, da bi kar po vrsti ugotavljale hude razlike med tistim, kar jim je govoril in pisal v trenutkih ljubezenske vznesenosti, in časom potem, ko se je vznesenost poglobila.

Če naj pa vendarle špekuliram še o reanimaciji ženskih dramskih likov, bi se ti verjetno pritoževali, da jim avtor ni dal priložnosti za širšo konfrontacijo z družbo in moškimi, ki so jo zastopali. No, zadovoljne bi bile Mati in najbrž tudi Lojzka v Hlapcih, Vida v Lepi Vidi, Nina z mero svoje nesreče v Kralju na Betajnovi in seveda Jacinta s svojo obscenostjo v Pohujšanju. Pa tudi mati županja se nima kaj pritoževati.

Če se vrneva na »realne« ženske, katerih življenje in odnos s pisateljem dobro poznate. Kaj ga je na njih privlačilo in kaj odbijalo?

Predvsem in najprej ga je fascinirala fizična lepota. Če je bila povezana s seksualno privlačnostjo, toliko bolje. Oboje lepo konkretizira primer sester Lušin. Mlajša Ana je bila dekle lepega obraza, a drobna, krhka, z roko prizadeto od jetike. Cankar se je vanjo silno zaljubil, potem pa moral odpotovati za več kot tri mesece v Pulj. Na pot je odšel z vso težo zaljubljenosti, ki jo je potem rahljajl s številnimi pismi, v katerih oba pripravlja na rajsko srečo, ko se bo vrnil. A takoj ko se je vrnil, se je obrnil k Anini starejši sestri Minki. Tudi ona je bila lepa – in telesno bistveno bolj razkošna kot Anica. Seveda se je kasneje izkazalo, da je njegovo srce, rečeno sentimentalno, v resnici zasegla Ana, ne Minka, zaradi katere je Ano v bistvu izgubil. Anton Slodnjak, ki je bil seveda a priori naklonjen Cankarju, je Minko označil za »satanelo«, a najbrž se strinjamo, da je v tej zgodbi satan obiskal tudi Cankarja. Glede tega ni bil naš veliki pisatelj nič posebnega, tudi kasneje je kljub vsej svoji poduhovljenosti ravnal v konkretnih situacijah podobno instinktivno.

Odbijale pa so ga ženske, ki so mu bile telesno neprivlačne, tudi tiste, ki so ga skušale utesnjevati. Sicer za slednje v njegovem življenju ni bilo zelo veliko priložnosti. Edino potem, tako rekoč na stara leta, kmalu za tem je namreč umrl, se je do neke mere vdajal volji neskončno potrpežljive Milene Rohrmann. – Do žensk, ki so zavračale njegove hipne erotične navdihe, pogosto podprte z alkoholom, pa je znal biti prav sovražen.

V predavanju ste polemizirali z ugotovitvijo Lojza Kraigherja (Cankarjevega prijatelja in zdravnika), da pisatelj polnega ljubezenskega življenja (zakonskega in družinskega) »ni dovolj spoznal in ni

dovolj razumel in ga zato ni opisoval in ne poustvarjal v svojih delih«. Ali je mogoče, da Kraigher ni dovolj poznal Cankarjevega ljubezenskega življenja?

Seveda je mogoče, saj se po študentskih letih na Dunaju nista videvala. Sta pa ohranjala ne prav pogoste pismene stike. Ko pa se je Cankar vrnil v domovino, ga je Kraigher jeseni 1910 povabil k sebi v Slovenske gorice, k Sv. Benediktu, kjer je opravljal zdravniško službo. To je bilo v tistem času za Kranjce na koncu sveta in tako slovesno se je Cankar tudi poslavljajl od rožniškega okolja. Tam je preživel skoraj pol leta. Kraigher, ki je kasneje sicer nadrobno pisal o vseh znanih mu podrobnostih njegovega življenja, nikjer ne poroča o tem, da bi mu Cankar neposredno pripovedoval o svojih ženskah. In tudi ko se je Cankar vrnil na Rožnik, Kraigher pa je dobil službo v Ljubljani, se je bolj kot z njegovimi ženskami ukvarjal z njegovim zdravjem. Seveda prijateljska opozorila niso zalegla. Je bil pa Kraigher njegov zdravnik, ko je umiral, in je tudi napisal strokovno mrliško poročilo. No, mnogo kasneje, po drugi svetovni vojni, ko je bil upokojen, se je lotil velikega pisanja o Cankarju: obsežne biografije s poskusi literarnozgodovinskega komentiranja v dveh delih! Kot da bi hotel obuditi leta, ko nista mogla biti skupaj.

Kraigher mu celo pripisuje inkontinenco in impotenco. Vaša in raziskave nekaterih kasnejših biografov pa kažejo na to, da je bilo njegovo ljubezensko življenje bogato, hotel se je tudi poročiti ...

Da, kot kažejo kasnejša pričevanja članov Löfflerjeve družine in seveda nekatera gola dejstva, je Kraigher v tem primeru iz muhe naredil slona. Ki je bil toliko večji, kolikor je zrasel Cankar.

Ali je vseeno mogoče, da je bil lik njegove matere preveč globoko usidran v njem, da je iskal v ženskah mater, ki je seveda ni našel?

To je precej popularna teza, podprta s freudističnimi insinuacijami. Mama, kakor jo je doživel v otroštvu, je imela v njegovem intimnem svetu zagotovo zelo pomembno vlogo, ki je z leti naraščala. Bila mu je mera etičnega ravnanja; pregrešiti se zoper Boga je bilo zanj nekaj takega, kot izdati mater. Njen ideal je krščansko etiko telesne čistosti gotovo še stopnjeval, ampak bolj v duhovnem svetu, ki je prihajal na dan skozi njegovo bogato tovrstno literaturo, kot na ravni konkretnih in spontanih erotičnih dejanj. Mati je v marsičem igrala vlogo vrhovnega arbitra, to pa ne pomeni, da mu je kar naprej mešala štrene pri ženskah. Zlasti če je bila ženska lepa, mikavna in priložnost ugodna.

»Cankar ni bil galantni osvajalec ženskih src. V najboljšem primeru je bil iskriv zapeljivec, v najslabšem pa erotični nevrotik«, ste povzeli v zaključku predavanja. Zapeljevanje in erotika mu torej nista bila tuja?

Seveda ne. Štefka Löffler je na stara leta poročala, kako je bil seksualno nenasiten, celo med nosečnostjo. Recimo, da je malo pretiravala, ko je bila ravno lepa priložnost, ampak v resnici ni razloga, da bi gojili vzvišeno podobo pisatelja, ki prezira telesnost. Druga stvar je, mislim na kasnejša leta, kolikšni sta bili njegova volja in kondicija. Kar se neposrednega, verbalnega zapeljevanja tiče, o njem ni in ne more biti veliko pričevanj, z gotovostjo pa lahko rečem, da so bila njegova ljubezenska pisma strašna zapeljevalska omama. Naj postrežem z zelo zanesljivo domnevo. Njegova znamenita pisma Ani Lušin iz Pulja sta sestri prebirali skupaj.

O tem mu je poročala sama Ana. In zelo verjetno je, da se je Minka v Cankarja »zaljubila« preko teh pisem sestri. Rečeno bolj natančno: tudi ona bi hotela prejemati takšna »lepa« pisma! Zato Cankar potem, ko se je vrnil v Ljubljano, ni imel težkega osvajalskega dela.

V katerih Cankarjevih delih so ženski liki še posebej dobro izpiljeni?

Kot rečeno, Cankar ni ustvaril zelo močnih dramskih junakinj, kaj takšnega, kot so Shakespearovi Julija ali Ofelija, Schillerjeva Marija Stuart ali Ibsenova Nora. Pri Cankarju je v tem nosilnem smislu še najmočnejša Lepa Vida. Je pa znal ženske like na kratko in močno okarakterizirati, spomnimo se Pavle iz *Romantičnih duš*, Ane iz *Jakoba Rude*, Helene, Matilde in Katarine iz *Za narodov blagor*, Nine in Francke iz *Kralja na Betajnovi*, Jacinte in Županje iz *Pohujšanja*, Matere, Lojzke in Anke iz *Hlapcev*, posebej zanimiva je Milena v *Lepi Vidi*. Seveda padejo v oči tudi takšne drobne karakterne poslastice, kot so učiteljice v *Hlapcih* ali Dacarka v *Pohujšanju*.

V drami *Za narodov blagor* nastopa kar nekaj ženskih likov – lepa in koketna Helena, Grozdova nečakinja Matilda, Grozdova žena Katarina in še Mrmoljevka. Kako vidite njihove vloge?

Res, v tej komediji je promet z ženskami pravzaprav najbolj gost. Zanimivo je tudi, da so to precej karakterno diferencirane in razmeroma osveščene ženske, razen Mrmoljevke seveda. Najbolj pametna, podjetna in prebrisana pa je zagotovo gospa Helena.

Kje bi morda res lahko našli primerjave Cankarjevih realnih žensk z liki iz njegovih dram? Morda se najde kakšna, ki erotične ljubezni ne romantizira in ljubezni ne pripisuje avreole vzvišenosti.

Kje vse je našel modele za svoje ženske like, razen omenjenih, težko rečem, sicer pa se je zlasti v času, ko je pisal mladostne drame, dovolj gibal v ljubljanski družbi. Zanimivo je vprašanje, na katerega ne vem odgovora, ali si je pomagal tudi z dunajskim okoljem, na prvi pogled tega ni videti. – Žensk, deklet, ki niso »romantične«, je kar nekaj. Zagotovo Olga v *Romantičnih dušah*, Francka v *Kralju na Betajnovi*, Anka v *Hlapcih*, tudi Lojzka seveda ni romantična, ampak skeptična in realistična ženska.

Pravite, da je Cankar s svojim življenjem in literaturo Slovcem povedal, »da ljubezen med moškim in žensko ni prvenstveno harmonija in lepota, ampak sta v njenem ospredju disharmonija in rana«. Tega v njegovih delih ni malo ...

No, na tem mestu le povzemam akademika Janka Kosa, ki je zapisal, da je »šele Cankar razklenil naivno predstavo o erotiki kot območju človekove najvišje, a priori posrečene izpolnitve, prav zato pa vredne vsakršne socialne in moralne intronizacije«. Kos je tako prešernovskemu, romantičnemu konceptu ljubezni, postavil nasproti realistično-naturalistični koncept, ki seveda veliko bolj ustreza literaturi 20. stoletja, kakor jo je intoniral Cankar. V zunajliterarni, se pravi naši praktično vsakdanji sferi pa to pomeni, da je naša ljubezenska realnost na splošno mnogo bližje zgodbi, ki jo je imel Prešeren z Ano Jelovškovo, kot pa romantičnemu komplotu s Primičevo Julijo. Ali če to povem z dejstvi iz Cankarjeve biografije, hrepenel je po Mici, gospodični iz Ljubljane, živel pa z nesojeno nevesto Štefko na Dunaju.

»P o mnogih krajih Slovenije so govorili. Vsi, prijatelji in sovražniki, nasprotniki in sobojevniki, frizerji in rodoljubi, sentimentalni pesniki in suhi zgodovinarji. Ali ne govorijo svečanih, prazničnih besed, zato da pokrijejo samo sebe? Tako je bilo ob Cankarjevi obletnici. Vsi so ga klicali, da bi ga priklicali, če bi jih Cankar videl, bi se nasmehnil s polodprtimi očmi in siknil skozi ustnice. Fej! Ali jih mogoče peče vest in bi si jo radi ceneno pomirili, ali je mogoče še ta zadnja beseda krinka vrh krinke? Srca so zaprta, ne samo srca, duše, življenje. Sredi mrtvih duš ti je kakor živemu na svetovnem pokopališču sredi mrličev. Naj nam bo obletnica opomin, da se imamo povsod boriti z vso psevdosedanjostjo, hinavščino in trebuhastim rodoljubarstvom in klikarstvom. Kulturna služinčad je opravila svoje, zaropotala je s posodo in šla spat. Tiho je in mogoče je že prišel trenutek, da stopiva k delu s pošteno mislijo, da izpregovoriva pošteno besedo, ne glede na to, ali se ujema z dnevno simfonijo ali ne.«

Sodobnost, Meta Kušar s Srečkom Kosovelom, letn. 68, št. 7/8, 2004.

BINE MATOH

Nagrada tantadruj 2018 za življenjsko delo

Bine Matoh, rojen 1946, je vrhunski gledališki interpret in je bil več kot petintrideset let vodilni igralec in prvak v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica. Igralsko aktiven ostaja tudi po upokojitvi leta 2013. Je dobitnik mnogih gledaliških in drugih nagrad ter nosilec Boršnikovega prstana, predvsem pa človek, ki je svoje življenje posvetil odrskim deskam. Matoh gledalca povsem posrka vase s poglobljenim in skrbno nadziranim interpretativnim mojstrstvom ter govorno briljanco, virtuozen v kompliciranih retoričnih in fizičnih nalogah. V njegovi igri je mogoče odkriti prvine psihološkega realizma in popolnoma svobodnega oblikovanja igralskih korelatov. Vlogo analizira v vseh razsežnostih, pronica tako v psihologijo lika in vse njegove individualne posebnosti, v dogajalni čas in v široko družbeno okolje. Vse skupaj uspe speti v odrski prostor, a ne individualizirano in samozadostno, marveč v sozvočju z vsemi ostalimi nastopajočimi, z velikim smislom za skupinski ansambelski vidik, ter tako oblikuje polnokrven, verodostojen in prepričljiv lik. Na ta način doseže precizno razplatenost ter izrazito plastiko in ostrino, zaradi česar so njegovi liki zapletene osebnosti z najrazličnejšimi človeškimi usodami, pa naj gre za tragične ali komične vloge, za velike, nosilne vloge, ali za obstranske. Njegova prisotnost je taka, da naredi vidno tudi obstranskost, središče dogajanja je tudi takrat, ko ga ni na odru.

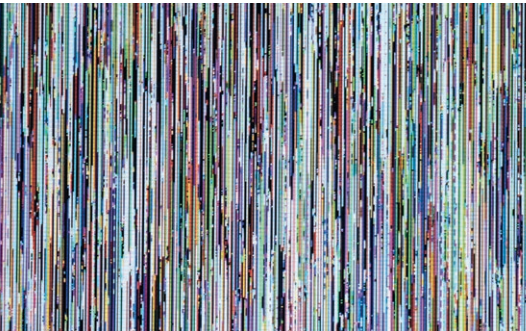

MARJUTA SLAMIČ

Nagrada tantadruj 2018 za igralsko stvaritev

za vlogi Hekabe v *Trojankah* v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Jaše Kocelija ter Paškve Padele v *Barufah* v izvedbi Gledališča Koper, Slovenskega stalnega gledališča Trst, Istarskega narodnega kazališta – Gradsko kazalište Pula ter SNG Nova Gorica in režiji Vita Tauferja

Marjuta Slamič se je v pretekli sezoni spopadla z dvema diametralno nasprotnima vlogama, s tragično Hekabo, ki je kraljica, torej najbolj izpostavljena predstavnica premaganega in podjarmljenega trojanskega dvora, ki gre brez upa vrnitve v suženjstvo, in z vlogo v polnokrvni, včasih celo fizični in divji, temperamentni uprizoritvi Goldonijevih *Baruf*, komediji o pregretyh ribiških zdrahah. Obe vlogi je suvereno in imenitno dozirala, pokazala natančnost pri odrskem govoru, njena prezenca je bila izstopajoča, hkrati je s svojo igro nastavila tudi raven igre pri soigralcih in bila osišče in opora odrskega dogajanja. Pri tem je pokazala, da suvereno obvlada tako komedijske kot tragične registre in ustvarila vloge, ki ju bo pomnila gledališka zgodovina. (Iz utemeljitve)

BARUFE

v izvedbi Gledališča Koper, Slovenskega stalnega gledališča Trst, Istarskega narodnega kazališta – Gradsko kazalište Pula ter SNG Nova Gorica in režiji Vita Tauferja.

Nagrada tantadruj 2018 za gledališki dosežek – za najboljšo predstavo v celoti

Po skoraj dveh desetletjih se je Taufer vrnil h Goldonijevem besedilu in ga obvozil skozi adaptacijo Predraga Lucića, ki so jo poznavalci lokalnega govora jezikovno adaptirali, da pokriva vse primorske in istrske dialekte v prostoru domicilov koproducentov. Ob nekaj aktualizmih, ki jih vidimo predvsem pri delovanju oblasti in hvaležnosti za zakreditiranost, je komedija prilagojena na čase Avstro-ogrske monarhije, ki je prezrcaljena z bruseljsko birokracijo. Režija je poskrbela za avtentično razplastitev govora in za temperamentne odrske akcije, hkrati pa kostumografsko premišljeno in veristično opremila predstavnike igralskih ansamblov in jim omogočila furiozno, pa tudi mehko in mestoma sentimentalno igro. To so nastopajoči polno izrabili; imamo močan in pregret ženski igralski prispevek in zraven premišljeno individualizirane moške vloge. Vse poveže istrski glasbeni melos; po replikah, ki jih podprejo iztegnjeni sredinci in temperamentno psovanje, se ta premišljena in do konca napeta komedija izteče pomirljivo in v znaku dobrososedskih odnosov. Predstava, ki zabava, pokaže pestrost govora in mentalitet v regiji in hkrati povezuje sosedske gledališke hiše. (Iz utemeljitve)

Nagrada Primorskega dnevnika 2018 za umetniški presežek

Glasna, živahna, mestoma surova predstava je pod spretno režijsko roko Vita Tauferja z odličnimi igralskimi kreacijami in prepričljivo kolektivno igro ustvarila pravo Istro v malem in poklon večkulturnosti našega prostora. Predvsem pa gledalce učinkovito soočila s pristnim življenjem malega človeka in neukrotljivostjo življenja. (Iz utemeljitve)

Velika nagrada Večernega lista za najboljšo predstavo v celoti

na Festivalu 42. Dnevi satire Fadila Hadžića v Gledališču Kerempuh v Zagrebu na Hrvaškem

... polnokrvni prevod v veliki koprodukciji štirih gledališč /je/ postal zgodba o Evropski uniji, zgodba o Mediteranu, čigar temperamenta, glasnosti, jezikavosti in ganljivosti ne more zaježiti niti bodeča žica. V predstavi *Barufe* nas prevzamejo jezikovne bravure in obilje barvitih psov, ki prepletajo hrvaščino, istrska narečja, slovenščino in italijanščino; v njej se opravlja, blati, ljubi, prepira, pretepa, vse to na n-to potenco moči, ki jo je zmožno ustvariti le morje. Igralci pa od samega začetka dobresedno dajejo več od maksimuma, njihovi udarci so pravi, padci očitno boleči, čustva kipeča ... (Iz utemeljitve)

Nagrada za najboljšo predstavo

na 5. festivalu Novi tvrđava Teatar Novi Sad v Srbiji

Predstava je dinamična, igrana v zelo visokem ritmu in tempu, na videz razmršena in razigrana, a po zaslugi režiserja Vita Tauferja zares zelo trdno organizirana. Igralcem ponuja priložnost, da se razvijejo in v okviru svojih nalog ustvarijo celo vrsto gledaliških bravur. Izenačenost ansambla, v katerem ni šibke točke, izjemne igralske stvaritve, odlično organiziran scenski prostor, kostum in maska, ki dopolnjujeta igralske interpretacije, pri tem pa še premišljena uporaba glasbe in songov, vse to nas je prepričalo, da *Barufam* podelimo nagrado za najboljšo predstavo v celoti.

ŠEST OSEB IŠČE WILLIAMA

Nagrada vizionar za najboljšo predstavo v celoti

na Festivalu Vizije 2018 – v izvedbi AMO (Amaterski mladinski oder SNG Nova Gorica)
in pod mentorstvom Tereze Gregorič in Urše Adamič

Skozi preučevanje dramatika Shakespeara se ustvarjalci predstave *Šest oseb išče Williama* ves čas gibljejo po robu. Način uprizoritve, ki so ga izbrali, zahteva popolno disciplino, koncentracijo in na drugi strani popolno sproščenost. Njihovo prehajanje iz zasebnih v gledališke zgodbe deluje neprisiljeno. Nenehna igralska prisotnost celotnega ansambla in hipne transformacije gledalca enostavno navdušijo. Na prvi pogled drobne igralske domislice in manjši scenski elementi nudijo izviren doprinos k celovitosti predstave. Zdaj, ko je šest oseb našlo Williama, je čas, da William najde mlado publiko. (Iz utemeljitve)

IZTOK MLAKAR

Zlata piščal za življenjsko delo

Slovenska glasbena nagrada

Iztok Mlakar je že nekaj desetletij eden najpomembnejših celostnih avtorjev in izvajalcev v našem prostoru. Kot samosvoj umetnik velike intelektualne širine, duhovite priostrene misli ter žlahtnega, pristnega primorskega temperamenta, jezika in interpretacije brez medijske razvpitosti že desetletja vpliva tako na privrženo občinstvo kot tudi na mlajše generacije slovenskih kantavtorjev. (Mojca Menart)

KRISTIJAN GUČEK

Igralska nagrada

na Festivalu 42. Dnevi satire Fadila Hadžića v Gledališču Kerempuh v Zagrebu za vlogo Đovanina v uprizoritvi *Barufe* – v izvedbi Gledališča Koper, Slovenskega stalnega gledališča Trst, Istarskega narodnega kazališta – Gradsko kazalište Pula ter SNG Nova Gorica in režiji Vita Tauferja

Ves čas je mrtvo pijan in zlomljenega srca ... S sekiro v roki teka po sceni, se pretepa z ljubezenskim tekmečem, prepira z žensko, ki jo ljubi, njeno družino ... Zahtevno je hoditi po takem robu, saj lahko igralec mimogrede zdrсне v nepotrebno karikiranje. Kristijanu Gučku to uspe. Vlogi se daje z vso svojo močjo, do svoje zadnje igralske celice ... (Iz utemeljitve)

REALISTI

Zlati lev za najboljšo predstavo po izboru občinstva

na 19. mednarodnem festivalu komornega gledališča Zlati lev v Umagu na Hrvaškem – v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Tijane Zinajić

Dvojica preizkušenih slovenskih avtorjev iz sveta komičnega žanra, režiserka Tijana Zinajić in dramaturg Jure Karas, sta združila svoje kreativne sposobnosti v želji, da bi ponovno uprizorili znano sarajevsko komično serijo *Top lista nadrealista*; vendar sta ugotovila, da ni treba iskati nadrealističnega humorja v preteklosti, saj nas vsak dan obdaja. Enak tip humorja je producirán skozi skeče, ki govorijo o ekologiji (ekološki paraziti), prešuštvu, estetski kirurgiji (botoks), politiki, gospodarstvu, tržni hiperprodukciji in obsedenosti z nakupovanjem, modo ... Vse to skozi gib, besedo in predelane songe izvedejo Peter Harl, Jure Kopušar, Matija Rupel, Urška Taufer in Žiga Udir, s spremljevalcema Anžetom Vrabcem in Jožijem Šalejem. (Sanja Bosnić, Glas Istre, 28. junija 2018)

DON JUAN

Tragikomedija *Don Juan* v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Daniela Daya Škufce je maja 2018 gostovala na **Mednarodnem festivalu J-O-Š Trinationales Theaterfestival D – PL – CZ** v Gerhart Hauptmann Theater Zittau v Nemčiji.

ŠEST OSEB IŠČE WILLIAMA

Avtorska uprizoritev *Šest oseb išče Williama* v izvedbi AMO (Amaterski mladinski oder SNG Nova Gorica) in pod mentorstvom Tereze Gregorič in Urše Adamič je maja 2018 gostovala na **Festivalu Vizije 2018** v Novi Gorici.

GALEB

Komedija drame *Galeb* v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Paola Magellija je maja 2018 gostovala na **5. Drama Festivalu** v Drami SNG Ljubljana.

BARUFE

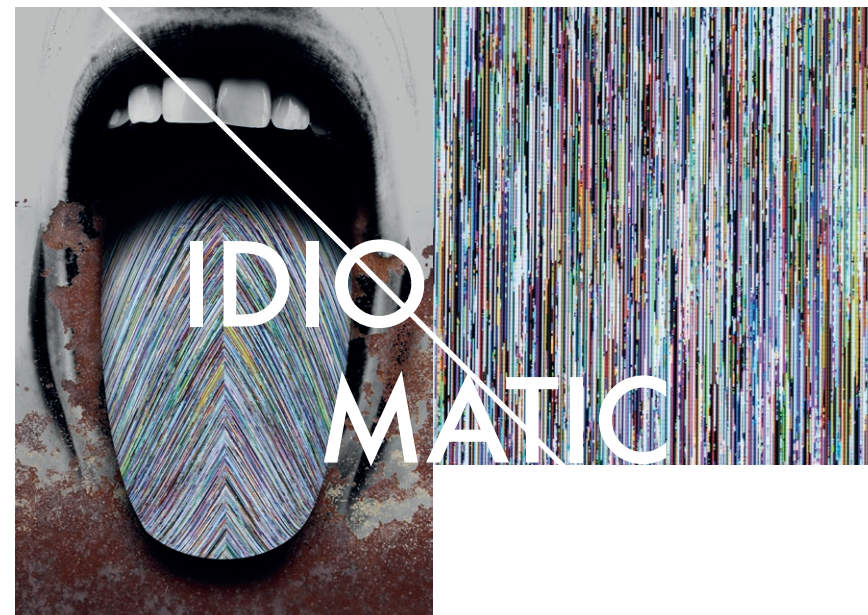
Koprodukcijska uprizoritev *Barufe* v izvedbi Gledališča Koper, Slovenskega stalnega gledališča Trst, Istarskega narodnega kazališta – Gradsko kazalište Pula ter SNG Nova Gorica in režiji Vita Tauferja je junija 2018 gostovala na **Festivalu 42. dnevi satire Fadila Hadžića** v Gledališču Kerempuh v Zagrebu na Hrvaškem, julija 2018 na festivalu **Novi tvrđava Teatar Novi Sad** v Srbiji, na festivalu **Grad teatar** v Budvi v Črni gori, na festivalu **63. Splitsko poletje** v Splitu na Hrvaškem ter na **Zadrskem gledališkem poletju** v Zadru na Hrvaškem.

PETER KUŠTER

Bizarna opereta *Peter Kušter* v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Ivane Djilas je junija 2018 gostovala na **58. Mednarodnem otroškem festivalu Šibenik** na Hrvaškem.

REALISTI

Kabaret *Realisti* v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Tijane Zinajić je junija 2018 gostoval na **19. Mednarodnem festivalu komornega gledališča Zlati lev** v Umagu na Hrvaškem.

IDIOMATIC

Uprizoritve *Idiomatic*, ki je nastala v mednarodni koprodukciji pod okriljem mreže ETC (European Theatre Convention), je prvo premiero doživela 16. maja 2018 v Narodnem gledališču Craiova v Romuniji, drugo premiero pa 7. junija 2018 v norveškem gledališču Det Norske Teatret Oslo. Slovenska premiera bo februarja 2019 v SNG Nova Gorica.

Jezikovno obarvan projekt povezuje šest evropskih gledaliških ustanov, in sicer: European Theatre Convention, Théâtre de Liège in Théâtre Varia Bruxelles iz Belgije, Théâtre de Choisy-le-Roi iz Francije, Det Norske Teatret Oslo iz Norveške, Teatrul National Marin Sorescu Craiova iz Romunije in SNG Nova Gorica iz Slovenije. Na odru se sooči pet igralcev iz petih različnih držav, ob čemer glavno vlogo igra igralec, v katerega državi trenutno igrajo predstavo, sodobna tehnologija za prevajanje pa omogoča njihovo večjezikovno komunikacijo. Slovenijo zastopa naš igralec Andrej Zalesjak.

Direktorica / General Manager

Maja Jerman Bratec

maja.jerman-bratec@sng-ng.si

+386 5 335 22 10

Umetniški vodja / Artistic Director

Marko Bratuš

marko.bratus@sng-ng.si

+386 5 335 22 10

Poslovna sekretarka / Business Secretary

Barbara Skorjanc

barbara.skorjanc@sng-ng.si

+386 5 335 22 10

Dramaturginji / Dramaturgs

mag. **Ana Kržišnik Blažica**

ana.krzisnik@sng-ng.si

+386 5 335 22 15

in / and **Martina Mrhar**

martina.mrhar@sng-ng.si

+386 5 335 22 01

Lektor / Language Consultant

Srečko Fišer

srecko.fiser@sng-ng.si

+386 5 335 22 02

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica

Slovene National Theatre Nova Gorica

Trg Edvarda Kardelja 5,

5000 Nova Gorica, Slovenija / Slovenia

T +386 5 335 22 00,

F +386 5 302 12 70

info@sng-ng.si, www.sng-ng.si

Dramaturginja in vodja AMO / Dramaturg and Chief of AMO

Tereza Gregorič

tereza.gregoric@sng-ng.si

+386 5 335 22 18

Odnosi z javnostjo / Publicity Manager

Dominika Prijatelj

dominika.prijatelj@sng-ng.si

+386 5 335 22 50

Organizatorica / Organizer

mag. **Barbara Simčič Veličkov**

organizacija@sng-ng.si

+386 5 335 22 04

Vodja računovodstva / Chief Accountant

Goran Troha Žvokelj

g.troha-zvokelj@sng-ng.si

+386 5 335 22 07

Tehnični vodja / Technical Director

Aleksander Blažica

aleksander.blazica@sng-ng.si

+386 5 335 22 14

Blagajna / Box Office

+386 5 335 22 47,

blagajna@sng-ng.si

vsak delavnik / workdays 10.00–12.00 in / and 15.00–17.00

ter uro pred pričetkom predstav / and an hour before each performance

KONTAKTI
CONTACTS

SVET SNG NOVA GORICA / COUNCIL SNT NOVA GORICA

BOJAN BRATINA (predsednik / president), **MIRKO BRULC** (podpredsednik / vice president)

dr. **HELENA JAKLITSCH**, **MIHAELA KOLANDER**, **MATIJA RUPEL**

STROKOVNI SVET SNG NOVA GORICA / EXPERT COUNCIL SNT NOVA GORICA

ANDREJKA MARKOČIČ ŠUŠMELJ (predsednica / president), mag. **ALIDA BEVK** (podpredsednica / vice president),

RADOŠ BOLČINA, **MARKO POLANC**, **ALEŠ VALIČ**, **FRANKA ŽGAVEC**

ČLAN EVROPSKE GLEDALIŠKE KONVENCIJE

MEDIJSKI SPONZOR

SPONZORIJA

Dejavnost SNG Nova Gorica financira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Del spremljevalnega programa sofinancira Mestna občina Nova Gorica.

Gledališki list SNG Nova Gorica, letnik 64, številka 1

Izdajatelj SNG NOVA GORICA, predstavnica **MAJA JERMAN BRATEC**

Urednici **TEREZA GREGORIČ** in mag. **ANA KRŽIŠNIK BLAŽICA**

Uredništvo **SREČKO FIŠER** in **MARTINA MRHAR**

Lektor **SREČKO FIŠER**

Fotografije **PETER UHAN**, **FOTO ATELJE PAVŠIČ-ZAVADLAV** (str. 36), **JULIA ČERNE** (str. 40)

Oblikovanje **ATEJ TUTTA**

Naklada 500

Tisk **A-MEDIA**

SNG Nova Gorica ISSN 1581-9884

Cena publikacije je 2 evra.

